شور دوباره در «سرشور»

جزئیاتی از سامان‌دهی و بازپیرایی بازار سرشور که از ۴۰۰سال پیش گذرگاه زائران برای تشرف به حرم مطهر بوده است

لیلا کوچک زاده| بازار سرشور از دوره صفوی تا به امروز تغییرات بسیاری به خود دیده و چندباری، چند پاره شده اما هیچ گاه، این بازار پر شور و حال، از تک و تا نیفتاده است. سال ها زائر و مجاور دل به گرمی اش سپرده و با حس ناب زیارتی که در آن موج می زند آماده تشرف به حرم شده اند. حال شهرداری سعی دارد با احیای آن به شیوه بازارهای دارالخلافه دوره ناصری، هویت تاریخی و فرهنگی این گذرگاه تجارتی زیارتی مشهد را به آن بازگرداند. ۱۱۰متر از ابتدای بازار تا رسیدن به سرشور ۱۰، با پوششی از آجر و چادر مسقف و شکل گذشته بازار که خواسته اهالی است، تداعی خواهد شد. کف سازی و بدنه سازی بازار هم برای یک دست شدن شکل ظاهری در کنار آرام سازی تردد عابران در این مسیر، انجام خواهد شد. ازطرفی ۱۰۰نقطه ارزشمند هویتی محلی در این بازار یک کیلومتری شناسایی شده که نشان دار خواهد شد و بعضی از آن ها احیا و بازسازی می شوند. از منزل دکتر شیخ و خانه محل تولد شاعر معاصر محمدتقی بهار نیز نشانی نمایان خواهد شد. در این گزارش، حال و گذشته بازار سرشور را که از خیابان اندرزگو به دانش غربی کشیده شده، به عنوان بازاری ویژه گردشگری زیارت، روایت کرده ایم و به تفصیل درباره جزئیات طرح احیای بازار پرداختیم.

عکس: سعید گلی| شهرآرا

راسته بازاری با حس ناب زیارت

از خیابان اندرزگوی ۶ وارد بازار سرشور می شویم. این مسیر تا رسیدن به دانش غربی که انتهای بازار است، حدود یک کیلومتر امتداد دارد. درست روبه روی بازار فرش مشهد قرار گرفته ایم. در ابتدای بازار، غلغله جمعیت و آدم هاست. خودروها هم هستند و مغازه ها و شور و حالشان. شلوغی بازار سرشور مشهد از قول یکی از اهالی شنیدنی است: از قدیم، مردم این محله به خاطر حضور بازار، شور و حال زیادی داشته اند به همین دلیل به این محله سرشور، که به معنای سرزندگی و شور و حال است، می گویند.

برخی در حال خریدند و گروهی هم با قصد تشرف به حرم مطهر با سرعت گام برمی دارند. عطرفروش ها با سرنگ رایحه عطرها را در هوا می پراکنند. بوی هل، زعفران و گلاب از عطاری ها بلند است و سنگ های تزئینی شرف الشمس و عقیق و دانه های رنگین تسبیح، دلدادگان زیارت را برای رفتن به حرم آماده می کند. مردم مشهد و زائران، این راسته بازار را به راسته سوغات ارزان می شناسند و این همه شلوغی اینجا در مقایسه با پاساژهای لوکس مشهد، از جایگاه و اهمیت بازارهای سنتی در ذهن مردم نشئت می گیرد. بازارهایی که حس ناب زیارت در آن ها موج می زند.

تجمع هتل آپارتمان ها

بازار سرشور تا عدد ۳۸ ادامه دارد و با پهنای ۵متر تا انتهای بازار کشیده شده است. کوچه های فرعی اش، باریک است و در ابتدای بازار، بیشترشان بن بست و به هتل آپارتمان ها، غذاخوری ها، خانه مسافرها یا کافه های عربی می رسد. طوری که روی شیشه های این مکان ها مملو از این نوشته هاست: تیمچه، شای عراقی، صالون و حتی مرکز تجمیل(آرایشگاه).

راسته بازار سرشور را باید بافت اجتماعی و محلی در نظر گرفت که تمام خواسته های اهالی و زائران در آن مهیا می شود. زائران یا در حسینیه ها و زائرسراها اقامت دارند یا در هتل آپارتمان ها. بزرگ ترین هتل آپارتمان ایران در ابتدای بازار سرشور قرار دارد. زائرسرا و حسینیه اصفهانی ها نیز که بزرگ ترین زائرسرا به لحاظ طبقاتی در کشور است، در این راسته قرار گرفته و سرشور، از این دست هتل ها و حسینیه ها فراوان دارد. در این میان، اقامت زائران در این مجموعه ها موجب شده، خدمات را از بیرون و از کسبه محله دریافت کنند و این مراوده، بر دوستی و خودمانی شدن زائران و مجاوران افزوده است.

اما شلوغی بازار سرشور، اجازه نمی دهد به راحتی و به صورت گشت و گذار در خیابان ایستاد و از دیدن بازمانده های تاریخ و هیاهوی مردم و حتی رنگ و لعاب بازار لذت برد. باید دائم مراقب عبور و مرور خودروها و آدم ها بود که گاهی ازدحام جمعیت موجب تنه زدن هم می شود. مهمانان تازه رسیده از راه دور، با تاکسی، ون و خودروی شخصی به محل اقامت خود رهسپار می شوند و این موضوع هم بر شلوغی بازار افزوده اما در شرایط فعلی گزیری از حضور خودروها نیست. به گفته کسبه در گذشته‌ای دورتر بیشترین شغل اهالی عطاری و بقالی بوده که حالا به نقره فروشی تغییر ماهیت داده و بر زرق و برق این بازار افزوده است. عکاس های حرم بارگاهی هم کم نیستند که دائم زائران را به گرفتن عکس های یادگاری آمیخته با پرده هایی از حرم مطهر دعوت می کنند. و این همه عکس آدم های خندان رو به دوربین هم، انگار بر شلوغی این بازار افزوده است و البته بر هویت بازار صحه می گذارد.

شهرنشین ترین محله قدیم مشهد

گذشته این محله در خاطرات جمعی مردمان قدیمی ترش مانده است و گویی تعریف آن موجب ارتباط و اتصال نسل دیروز با امروز است. به گفته مشاور طرح احیای بازار، ۱۰۰نقطه ارزشمند هویتی محله در این راسته بازار شناسایی شده است. از قرارگاه های اجتماعی و پاتوق ها که حتی درختی قدیمی بوده و محل نشستن ریش سفیدها و معتمدان محله تا خانه های تاریخی و بیوت علما. اما کاسبی قدیمی حرف جالبی می زند. او باارزش ترین چیزی که از این کوچه باقی مانده را، اسمش می داند: «بازار سرشور».
در کتاب تاریخ مشهدالرضا^(ع) نوشته احمد ماهوان، نام شهرنشین ترین محله قدیم مشهد را به سرشور داده اند. چون این محله نه خیلی اعیان نشین بوده و نه خیلی فقیرنشین و بیشتر مردم یا کارمند موقت دولت بودند یا کارمند آستانه. آدم های فرهنگی شهر مثل شاعر، صحاب، کتابدار و روزنامه چی هم در این محله زندگی می کردند. از طبیب سرشناس مشهدی دکتر شیخ که خاطرات مهرورزی و سبک دستی اش در خاطرات مشهدی ها تکرار می شود تا شاعر نامدار معاصر، محمدتقی بهار که در این محله به دنیا آمده و البته خانه اش از بین رفته است.

خیر تهرانی خانه دکترشیخ را احیا می کند

مطب دکتر شیخ اما به عنوان یکی از مهم ترین بازمانده های تاریخ معاصر مشهد همچنان در نبش سرشور ۵ پابرجاست، پلاک ۶۱. خانه‌ای با آجر و سقف خشتی با معماری متعلق به پهلوی دوم که این روزها حال خوشی ندارد و بیشتر به خانه‌ای آماده برای تخریب شبیه است. به ویژه اینکه مقابل دِر ورودی اش را برای استحکام بنا، سیمان کاری کرده اند و ظاهرش بیش از پیش تحت تأثیر قرار گرفته است. به گفته شهردار منطقه ۸ این خانه را یکی از خیران تهرانی خریده و قرار است با تبدیل آن به خانه سلامت، کارکرد سابقش، یعنی معالجه افراد نیازمند، را به آن برگرداند.

مسیر هیئت های عزادار

به گفته نگارنده تاریخ مشهدالرضا^(ع)، در گذشته برای جلب و جذب مردم به سوی بازار، مساجد جامع، مدارس علمیه، حمام ها، تکیه ها، حسینیه ها سراها و حتی آب انبارها در مجاورت بازارها احداث می شد. به همین دلیل می توان بازمانده این آثار را در بازار سرشور دید و شناسایی کرد. چنانچه درست روبه روی کوچه سرشور ۵، مسجد دویست ساله ذوالفقار، واقع شده است که نبش سرشور ۱۰ قرار می گیرد. مسجدی باارزش، بازمانده از دوره صفوی که بازسازی شده است اما تاریخ گذشته بر آن جایگاه مطالعاتی دارد. از این دست مسجدهای قدیمی در این راسته فراوان است. «مسجد خردو» در ابتدای بازار قرار گرفته است. مسجد بازسازی شده «سهله» یا «نظریافته» نیز هست که آن هم بازمانده از دوره صفوی است و حضورش در کنار یک حمام و آب انبار متعلق به همان دوران، بافت تاریخی مهمی را در اواسط بازار سرشور پدید آورده است. اکنون مخزن و آب انبار با کاشی کاری هایش باقی مانده است. حمام هم، «بیگلربیگی» نام دارد که طاق های آن سالم است و به زیر پارکینگ شهرداری رفته است. اما اهمیت حضور حمام های این بازار بر وجه تسمیه سرشور اثر داشته است. چنانکه یکی از قدیمی های محله دلیل نام گذاری سرشور را به وجود حمام های آن ربط می دهد و می گوید: «از آنجا که هیئت های مذهبی و به ویژه قمه زن در محرم و به ویژه عاشورا، این مسیر را برای تشرف به حرم مطهر انتخاب می کرده اند، قبل از ورود به صحن، در حمام های این راسته، شامل حمام سرسوق یا سرشور، حمام شاه، سالار بهادر، بیگلربیگی غسل و خود را تطهیر می کردند و مسیر خود را از بازار زنجیر به سمت ورودی صحن عتیق صفوی ادامه می دادند. بدین ترتیب آن قسمت بازار که در آن حمام ها به فاصله کمی از هم قرار داشتند، بازار سرشور نام گرفته است.» از این حمام ها، امروز فقط حمام شاه یا مهدی قلی بیگ در انتهای بازار فرش باقی مانده که به موزه مردم شناسی تبدیل شده است. درباره وجه تسمیه سرشور سخن زیاد است اما به گفته مهدی سیدی پژوهشگر خراسان شناس سند معتبرتر این است: «معبری مهم به نام «کوچه شور» از این محله شروع می شده و پس از عبور از شرق حرم به محله نوغان و راسته بازار دیگر شهر می پیوسته، لذا احتمال می رود که این محله هم در ابتدا «سرِ شور» خوانده می شده است.»

به سمت خانه های تاریخی

هر چه از نیمه بازار می گذریم و به انتها نزدیک می شویم، بافت مسکونی فراوان تر می شود و تردد آرام تر و از طرفی خانه های قدیمی بیشتری رخ می نماید. البته خانه هایی که بازسازی شده چیز دندان گیری از گذشته باشکوهش باقی نمانده یا اینکه به سمت تخریب پیش می روند.

در این میان، چند خانه عیان نشین که سه تای آن ها شرایط ثبت دارد در کوچه‌ای معروف به آشتی کنان، شناسایی شده است. خانه هایی بازمانده از اواخر قاجار و ابتدای پهلوی اول که در حیاط و بنای خانه ها مداخله زیادی شده است. در قلب بازار سرشور، یک ساباط هم باقی مانده که آن هم به ثبت نرسیده است. خانه صاحب علم در حاشیه سرشور و خانه جواهری از بناهای باارزش در این راسته هستند. خانه دختر ملک، واقف معروف مشهدی هم هست که تنها اثر ثبت میراث در راسته سرشور است.

یکی از فرعی های این راسته بازار که به «جفایی» یا «چهنو» معروف است و سر دیگر آن درخیابان امام رضا^(ع) است که از منظر تاریخ معاصر اهمیت خاصی دارد.در این کوچه خانه خواهر بزرگ رهبری، خانه خاندان پدری همسر آیت ا... علم الهدی، و منزل خواهر آیت ا...سیستانی قرار داشته که هر کدام پاتوقی برای انقلابیون محسوب می شدند.
نبش سرشور ۲۷، سه نام روی سه تابلو از تاریخ گذشته بر این کوچه روایت می کنند و درخور توجه است. سرشور ۲۷، کوچه فروغ و حاج محمد اسماعیل سیگاری. نام فروغ را از دبیرستان فروغ در میانه کوچه گرفته اند. حاج محمد اسماعیل سیگاری هم نخ تاب معروف این کوچه بوده است.

پل فردوس

انتهای بازار سرشور به دانش غربی و یک بوستان کوچک محلی منتهی می شود. بوستانی در کنار کال قره خان. جایی که به یکی از دروازه های ورودی مشهد به نام دروازه فردوس می رسد که ۴۰۰ سال قبل، شروع مسیر تشرف به حرم مطهر رضوی بوده است.

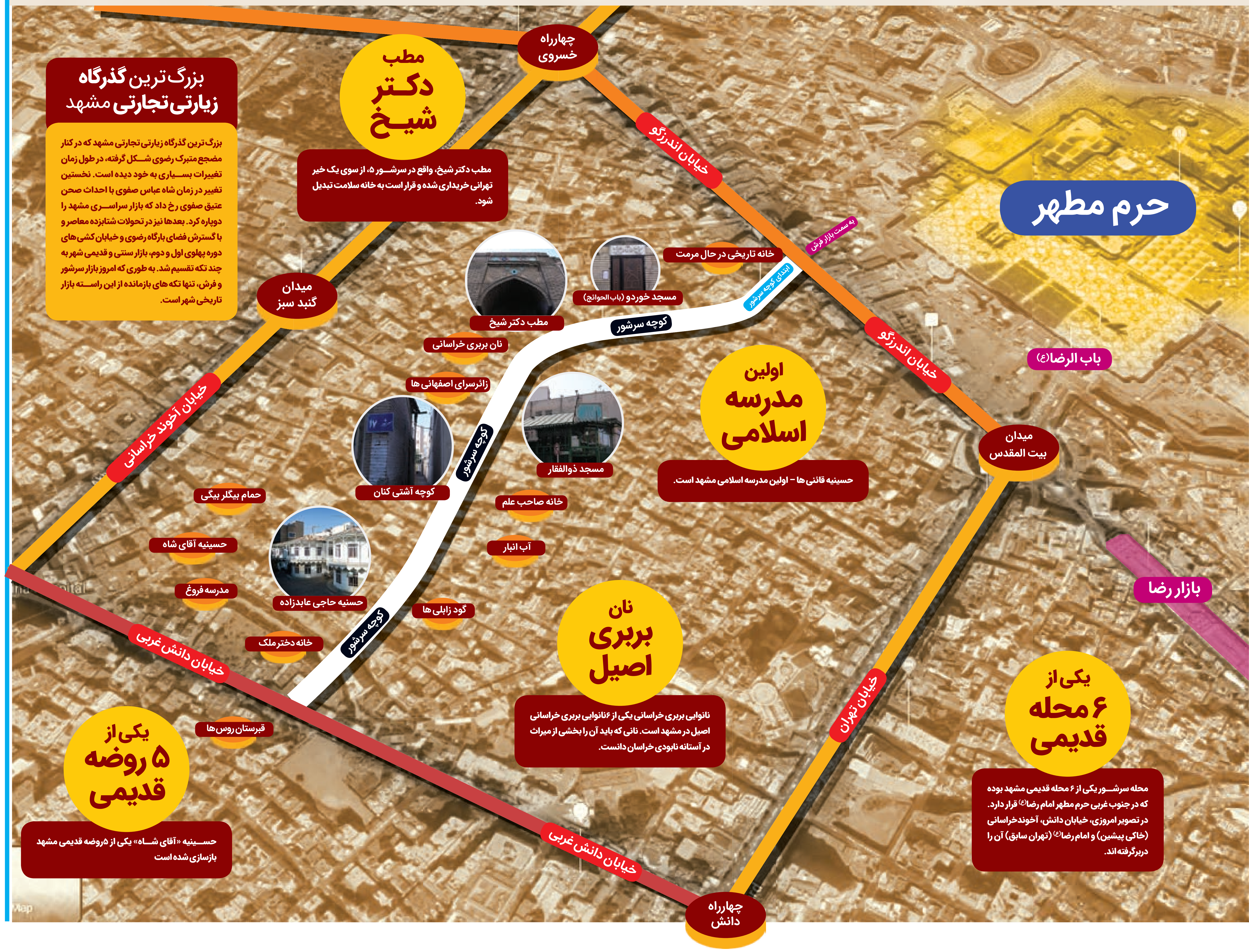

بزرگ ترین گذرگاه زیارتی تجارتی مشهد

بزرگ ترین گذرگاه زیارتی تجارتی مشهد که در کنار مضجع متبرک رضوی شکل گرفته، در طول زمان تغییرات بسیاری به خود دیده است. نخستین تغییر در زمان شاه عباس صفوی با احداث صحن عتیق صفوی رخ داد که بازار سراسری مشهد را دوپاره کرد. بعدها نیز در تحولات شتابزده معاصر و با گسترش فضای بارگاه رضوی و خیابان کشی های دوره پهلوی اول و دوم، بازار سنتی و قدیمی شهر به چند تکه تقسیم شد. به طوری که امروز بازار سرشور و فرش، تنها تکه های بازمانده از این راسته بازار تاریخی شهر است.

مطب دکتر شیخ

مطب دکتر شیخ، واقع در سرشور ۵، از سوی یک خیر تهرانی خریداری شده و قرار است به خانه سلامت تبدیل شود.

اولین مدرسه اسلامی

حسینیه قائنی ها - اولین مدرسه اسلامی مشهد است.

نان بربری اصیل

نانوایی بربری خراسانی یکی از ۶نانوایی بربری خراسانی اصیل در مشهد است. نانی که باید آن را بخشی از میراث در آستانه نابودی خراسان دانست.

یکی از ۵ روضه قدیمی

حسینیه «آقای شاه» یکی از ۵روضه قدیمی مشهد بازسازی شده است

یکی از ۶ محله قدیمی

محله سرشور یکی از ۶ محله قدیمی مشهد بوده که در جنوب غربی حرم مطهر امام رضا^(ع) قرار دارد. در تصویر امروزی، خیابان دانش، آخوندخراسانی (خاکی پیشین) و امام رضا^(ع) (تهران سابق) آن را دربرگرفته اند.

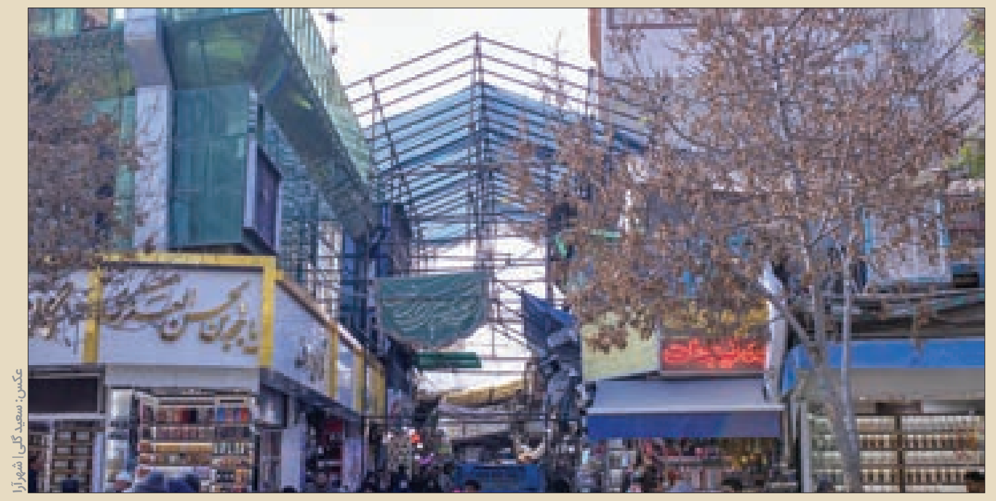
عکس: سعید گلی| شهرآرا

سرشور پیاده مدار می شود

در بازآفرینی و احیای محله سرشور، اولویت اصلی مدیریت شهری، طراحی محوری پیاده مدار است که آرام سازی مسیر و ایجاد ایمنی برای سهولت رفت و آمد عابران پیاده را در پی داشته باشد. علی شیرازی، شهردار منطقه ۸ مشهد، که مجری طرح احیای بازار سرشور است با تأکید بر این مطلب می گوید: «در طرح احیای بازار، باتوجه به ازدحام جمعیت و مزاحمت خودروها، تردد از ابتدای خیابان سرشور یعنی اندرزگوی ۶ تا سرشور ۱۰ به صورت کاملاً پیاده خواهد بود و خودروها فقط باید در شرایط مدیریت شده، تردد داشته باشند. بدین صورت که برای بارانداز مغازه ها، خدمات شهری، اورژانس و آتش نشانی طبق ضرورت، تردد صورت خواهد گرفت. عبور و مرور زائران برای اقامت نیز به همین صورت خواهد بود. در بخش دوم این راسته و از سرشور ۱۰ تا سرشور ۲۴ (کوچه چهنو)، تأکید بر غلبه پیاده است و از سرشور ۲۴ تا انتهای بازار و رسیدن به خیابان دانش با اولویت حرکت پیاده، آرام سازی حرکت سواره در نظر گرفته شده است.به گفته شهردار این منطقه، پروژه احیای بازار سرشور با برآورد هزینه اولیه ۹ میلیارد تومان، به تازگی شروع و بازه زمانی یک ساله برای پایان آن در نظر گرفته شده است. شیرازی می گوید: در فاز اول این پروژه که تا پایان امسال به اتمام می رسد، تا سرشور ۱۰، کف، بدنه و سقف مرمت خواهد شد. در این میان، هزینه احیای بازار تا سرشور ۱۰ به عهده شهرداری خواهد بود و در ادامه از مشارکت اهالی بهره خواهیم برد. هم اکنون نیز مغازه دارها با شهرداری برای بازسازی همکاری بسیاری خوبی دارند.او شروع پروژه را با بازسازی نمای ساختمانی تاریخی در ابتدای بازار بیان می کند و می گوید: «در ابتدای بازار سرشور، شواهدی قوی از معماری دوره اواخر قاجار و پهلوی اول در بنایی داریم که در طبقه دوم قرار گرفته است و در حال مرمت آن هستیم. این بنا با سه مغازه در زیر آن، معماری غنی دارد و نمی توانستیم از بهسازی اش بگذریم.» شیرازی سازه های تاریخی بازار سرشور را بازمانده اواخر دوران قاجار می داند و می گوید: «در طرح بهسازی سرشور نمی توان به یک دوره تاریخی مشخص برگشت و مجبوریم لایه های مختلف از دوره های تاریخی را در کنار همدیگر حفظ و مرمت کنیم. این موضوع در بافت تاریخی شهرهای دیگر هم دیده می شود که هر کدام روایت کننده زمان خودشان هستند. برای ساماندهی سرشور نیز به این وضعیت احترام گذاشتیم و نقاطی را که شواهد و آثار باارزش وجود دارد حفظ کردیم و برای مکان هایی که کاملا از بین رفته سعی کردیم تا حدی، گذشته تاریخی را به آن برگردانیم.»

یک دست سازی پایه بین مغازه ها

اما در بحث عمرانی بازار، مسقف شدن بخش ابتدایی بازار تا سرشور ۱۰ و کف سازی و بدنه سازی، در دستور کار شهرداری قرار گرفته است. شهردار منطقه ۸ در این باره توضیح می دهد: «کف بازار سرشور از ابتدا تا انتها به شکل الگوی بازارهای قدیمی، ترکیبی با ظاهر آجرفرش خواهد داشت. بدین صورت که از ابتدا تا سرشور ۱۰، کف سازی و بدنه سازی و مسقف خواهد شد. اما در ادامه مسیر تا رسیدن به سرشور ۲۹، فقط بدنه و کف سازی در کنار هم انجام خواهد شد و از سرشور ۲۹ تا انتهای بازار، به دلیل وجود ساختمان های نوساز، فقط کف سازی.»شیرازی درباره چگونگی اجرای بدنه سازی بازار نیز می گوید: «از آنجا که به جز پایهِ بین مغازه ها، اثر تاریخی دیگری در بدنه بازار به جای نمانده است، این پایه ها به پایه های آجری یک دست تبدیل می شوند که موجب نظم بصری در بازار خواهد شد. ادامه بازار نیز تا انتها با در نظر گرفتن نمای بین پایه ها یکسان سازی می شود.» در طرح احیای بازار، درباره ورودی، سازه‌ای به عنوان سردر در نظر گرفته نشده است. شهردار منطقه ۸ در این باره بیان می کند: «از آنجا که ورودی های دوبازار فرش و سرشور به عنوان ابتدا یا انتهای بازار محسوب نمی شوند و درواقع به واسطه خیابان خسروی در امتداد هم قرار گرفته اند، با ادامه کف سازی بازارها تا پیاده روی خیابان اندرزگو و حجم بخشیدن به این بخش، نشانه‌ای برای ورود به این بازارهای تاریخی خواهیم داشت.»

شناسایی ۱۰۰ نقطه ارزشمند هویتی محلی

ساسان نوروزی، مشاور طرح احیای بازار نیز با بیان اینکه در راسته سرشور ۱۰۰نقطه ارزشمند هویتی محلی شناسایی شده است، می گوید: «برای هویت سازی محله و ارتقای اجتماعی و فرهنگی آن از این ۱۰۰نقطه کمک خواهیم گرفت. بعضی از این نقاط مکان مشخص ندارد بلکه قرارگاه رفتاری و اجتماعی بوده است. مثلااز مسیر بازار سرشور، هیئت های مذهبی شاخصی می گذرند. نام این هیئت ها و آداب ویژه هر کدام، جزو هویت این گذر است و ما باید برای احیای آن کمک کنیم. بدین ترتیب، مرمت این بازار، فقط کالبدی نخواهد بود و بخش زیادی از آن فرهنگی و اجتماعی است.» او ادامه می دهد: «حسینیه اصفهانی ها جزوی از بدنه این محله است. مسجد نظر کرده یا سهله از دوره صفوی باقی مانده و باقوت و فعال است. ما در این بافت، منزل پدری ملک الشعرای بهار را داریم که در ادامه چهنو قرار گرفته و حسینیه قزوینی ها در محل آن ساخته شده است و به طور قطع محل این خانه مشخص خواهد شد.»

سقف پارچه‌ای و آجری بر سر سرشور

۱۱۰متر از بازار سرشور مسقف خواهد شد که از ابتدای بازار تا سرشور ۱۰ و رسیدن به محل مسجد تاریخی ذوالفقار خواهد بود. مشاور طرح احیای بازار با بیان این خبر می گوید: «تا قبل از خیابان کشی های جدید، عموم مراکز تجاری شهرهای ایران برای در امان ماندن از گرمای تابستان و سرمای زمستان در دالان ها و گذرگاه های سرپوشیده‌ای به نام بازار واقع بودند. در راسته سرشور هم مردم و کسبه همیشه به داشتن بازار سرپوشیده تمایل داشته اند و سعی کرده اند بازار مسقف باشد. حتی همین الان هم با پارچه یا حتی ایرانیت سقف را حفظ کرده اند. ما هم به این تمایل احترام گذاشتیم و نیاز بازار را برآورده خواهیم کرد. درواقع ما می خواهیم کالبد متناسب با این رفتار را دوباره برایشان بسازیم.» نوروزی درباره سقف گذشته این راسته به دو ارجاع تاریخی که یکی مربوط به دوره قاجار و دیگری پهلوی است اشاره می کند و می گوید: «سقف بازار در فرم دوره قاجار، آجری و به شیوه دارالخلافه ناصری بوده است. اما در دوره پهلوی بازار سقف نداشته. بدین ترتیب در بازسازی سقف، هر دو الگو را با توجه به موقعیت بناهای بازار، در نظر گرفته ایم. یعنی سقف آجری و پارچه‌ای در کنار هم قرار خواهند گرفت. بدین صورت که ۶۰متر از سقف آجری خواهد بود و مابقی پارچه‌ای. این پارچه، سازه غشایی است که تا ۵۰سال تضمین دارد و در برابر باد و باران و طوفان و آتش سوزی مقاوم است.»

سوغات بانوان کار آفرین در چهارسوق هنر

محبوبه عظیم زاده| مراسم افتتاحیه نمایشگاه صنایع دستی و سوغات زنان استان خراسان رضوی با مشارکت زنان کارآفرین حاشیه شهر، زنان سرپرست خانوار و زنان روستایی و عشایر، شنبه بیست و پنجم آبان ماه به میزبانی کانون زنان بازرگان استان در محل سالن استاد حسین ترمه چی واقع در نگارخانه چهارسوق هنر کوهسنگی برگزار شد.
نورالهدی پورعباس عضو هیئت مدیره کانون زنان بازرگان درباره برپایی این نمایشگاه گفت: «این نمایشگاه با مشارکت بانوان کارآفرین برگزار شده است؛ بانوانی که در حوزه مشاغل خانگی کار می کنند، ممکن است سرپرست خانوار و ساکن روستا و از اهالی عشایر باشند. تلاش ما این بوده است که با مشارکت بیشتر بانوان کارآفرین، شرایط لازم را برای ایجاد یک کسب وکار پایدار برایشان فراهم کنیم تا بتوانیم بیش از پیش مشاغل خانگی را توسعه بدهیم و به سمت اقتصادی شدن پیش ببریم.»

در سال ۹۸ باید ۱۵ هزار شغل ایجاد کنیم

سید حسین کرابی، معاون اشتغال و خودکفایی کمیته امداد خراسان رضوی نیز با حضور در این نمایشگاه بیان کرد: «کمیته امداد از ابتدای کار در حوزه مشاغل و کسب وکارهای خانگی فعالیت و تا به امروز بالغ بر ۱۱۰ هزار شغل ایجاد کرده است.» او اظهار کرد که در سال ۱۳۹۸ کمیته امداد مکلف است تا حدود ۱۵هزار شغل ایجاد کند.
کرابی ادامه داد: «ما آمادگی خود را برای کمک به این بانوان در بحث شبکه سازی اعلام می کنیم. به این صورت که تعدادی از این خانم ها به عنوان لیدرهای آموزشی مسئولیت آموزش دادن به اعضای دیگر را بر عهده داشته باشند. تعداد زیادی از این زنان کارآفرین توان بازاریابی و فروش خوبی دارند. پیشنهاد ما به این دوستان این است که بیشتر توان خود را روی همین حوزه بگذارند تا حوزه تولید. ما ارائه تسهیلات به این بانوان را تقبل می کنیم و در نهایت بحث فروش محصولات نیز به عهده لیدرهای گروه است. هدف از این راهبری شغلی حمایت از کارآفرینان و ایجاد اشتغال است. علاوه بر این، به تولیدکنندگان و سرپرستان خانوار نیز آمادگی خود را مبنی بر ارائه تسهیلات به منظور رونق کسب وکارشان اعلام می کنیم.»

هنوز جای کار وجود دارد

مهناز امامدادی، رئیس دبیرخانه ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی کشور نیز طی بازدید از این نمایشگاه گفت: «طبیعتا تماشای هنرنمایی و هنرمندی بانوانی که در این نمایشگاه شرکت کرده اند بسیار لذت بخش است و به آدم احساس غرور و افتخار دست می دهد. البته در بعضی موارد ممکن است نیاز به کار بیشتری باشد. برخی از دوستان باید بیشتر در بحث بسته بندی کار کنند و برخی در حوزه برندسازی. در شیوه عرضه محصولات نیز هنوز جای کار وجود دارد. مشاهده این توانمندی ها نشان می دهد که باید بیشتر از پیش حمایت شوند و به رشد و گسترش این فعالیت ها فکر کنیم. اگر این دوستان مورد حمایت قرار بگیرند قطعا می توانند برای بازارهای داخلی و خارجی محصولات بسیار خوبی را تولید کنند و حرف های زیادی را برای گفتن داشته باشند.»
او اضافه کرد: «حمایت فقط جنبه مادی و مالی ندارد. البته منکر این نیستیم که سرمایه نیاز است. مشاوره هایی که افراد می توانند در حوزه تخصصی خود به دوستان ارائه کنند، راهنمایی، هدایت، آموزش های کوتاه مدت می تواند جنبه حمایت معنوی داشته باشد و انگیزه و امیدی برای بانوان باشد به منظور ادامه کار. بحث مادی و مالی حتما برای گسترش و پیشرفت کار مورد نیاز است. وام و تسهیلات وقتی موثر و مفید است که کار شروع شده باشد و گسترش و پیشرفت آن مد نظر باشد. خیلی اوقات این وام ها نمی توانند در جای خود و به نحو احسن مورد استفاده قرار بگیرد و صرفا هزینه‌ای می شود روی هزینه های دیگر. دستگاه های دولتی نیز در این بین وظیفه دارند که در زمان مناسب خود به هزینه کرد و رشد و توسعه این قبیل فعالیت ها کمک کنند. حمایت هایی که در بحث های قانونی باید صورت بگیرد از جمله مواردی است که هم در دستور کار ماست و هم سایر دستگاه های مرتبط .»
پته دوزی، سبدبافی، چرم دوزی، زیورآلات سنتی و خوراکی های بومی از جمله محصولات به نمایش گذاشته شده در نمایشگاهی است که از ۲۵ تا ۲۹ آبان از ساعت ۱۶ تا ۲۱ در نگارخانه چهارسوق هنر کوهسنگی پذیرای علاقه مندان و بازدیدکنندگان است.

تکلیف معدن دیزدر تا هفته آینده مشخص می شود

بعد از گازوئیل پاشی روی سنگ نگاره های معدن دیزدر و رسانه ای شدن ماجرای تخریب این آثار ملی، طبق دستور دادستانی شهرستان طرقبه و شاندیز این معدن پلمب شد و همچنان اجازه کار درآن وجود ندارد. با این حال، ماجرای سنگ نگاره ها و درستی یا نادرستی فعالیت در حریم آن ها، داستانی است که همچنان برقرار است. از یک طرف حمایت از سرمایه های ملی و فرهنگی و حفظ آن ها مطرح است و از طرف دیگر بهره برداری از معادن سنگ و به تبع آن، بحث های دیگری مثل بیکاری معدن کاران و فعالیت های اقتصادی مرتبط با آن.
سبحانی، دادستان شهرستان طرقبه و شاندیز ضمن اشاره به اینکه درباره وضعیت معدن دیزدر و سنگ نگاره های آن، هم میراث فرهنگی و هم صنعت و معدن کوتاهی کرده اند بیان کرد که بهترین راه برای به نتیجه رساندن این قضیه مدیریت مطلوب آن است تا نه به میراث ملی کشورمان صدمه ای برسد و نه معدن کاران در این بین آسیبی را متحمل شوند. دادستان به طور مشخص در این باره اعلام کرد: پرونده به تهران ارسال شده است و ظرف هفته آینده مشخص خواهد شد که آیا مجوز فعالیت در این ۱/۵ هکتار تعیین شده برای معدن کاران صادر می شود یا خیر. به گفته دادستان طرقبه و شاندیز، ۲۳۰ هکتار از اراضی طرقبه و شاندیز در محدوده آثار ملی قرار دارد که از این میزان ۷۸ هکتار آن عرصه سنگ نگاره هاست و فعالیت در این عرصه به طور قطع غیرمجاز است. اما موضوع مورد اختلاف اکنون بر سر یک و نیم هکتاری است که در حریم سنگ نگاره های دیزدر قرار دارد.
سبحانی درباره مجرمانی که سنگ نگاره های معدن دیزدر را با گازوئیل تخریب کرده اند گفت: هنوز مشخص نشده است که چه فرد یا افرادی این جرم را مرتکب شده اند اما تحقیقات برای مجازات خاطیان ادامه دارد. او با اشاره به ماده ۵۵۸ قانون مجازات اسلامی بیان کرد که برای این دسته از مجرمان علاوه بر جبران خسارت، از ۱ تا ۱۰ سال حبس در نظر گرفته می شود.
دادستان عمومی و انقلاب طرقبه و شاندیز در انتهای صحبت هایش با اشاره به نقش مؤثر مردم درباره حفظ میراث ملی بیان کرد: خود مردم نیز باید از این سرمایه ها محافظت کنند. خواسته آن ها، مطالبه گری ها و فعالیت های خودجوشی که مردم، سمن ها و فعالان حوزه گردشگری و محیط زیست انجام می دهند می تواند جنبه آگاهی دهنده داشته باشد و نتایج مفیدی را درباره نگهداری از آثار ملی و میراث فرهنگی بر جای بگذارد.